

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
13.04.2021

Sak:

Evaluering av JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis høsten 2020 og forslag til endringer i praksisreglementet

Innstilling til vedtak:

1. Studieutvalget tar evalueringen til orientering.
2. Evalueringsfunnene følges nærmere opp i fakultetets ordinære evaluerings- og kvalitetsarbeid.
3. Foreslåtte endringer i *Reglement for JUR-3005 obligatorisk utplassering i praksis* vedtas å gjelde fra studieåret 2021/2022, med eventuelle merknader som fremkommer i møtet.

Bakgrunn

En ny ordning for gjennomføring av praksis på Masterprogrammet i rettsvitenskap ble prøvd ut høsten 2019 for de studentene som ønsket dette, og ble deretter vedtatt av Studieutvalget som en permanent ordning.¹ I den nye ordningen er praksis organisert på en måte som i større grad utnytter læringspotensialet, særlig med tanke på ferdigheter som kommunikasjon og samarbeid. Det er ut fra dette lagt mer vekt på de opplevelsene og erfaringene studentene gjør i praksisperioden, samt deres refleksjoner før, under og etterpå. Høsten 2020 var første gang alle studentene gjennomførte praksis i henhold til den nye ordningen.

Fakultetet evaluerer praksisordningen hvert år i henhold til krav gitt i UiTs nye kvalitetssystem.² Evalueringen består av tre deler; studentenes evaluering av praksis, praksisstedenes selvevaluering og kontaktlærernes evaluering. I tillegg leverer studentene en kortfattet evaluering av selve praksisstedet til fakultetet etter avsluttet praksisopphold. Disse gjennomgås, og ved behov kontakter fakultetet praksisstedet for nærmere oppfølging.

Evalueringsspørsmålene for 2020 ble utviklet i samarbeid mellom prodekan for utdanning, avdelingsleder for fjerde avdeling, og studieadministrasjonen. Spørsmålene tar for seg områder som er av betydning for studentenes læringsutbytte, den administrative- og faglige

¹ Jf. vedtak i Studieutvalget 6. mars 2020 i sak SU 22/20, arkivref. ePhorte 2019/3885, <https://uit.no/moteportalen/um/mote?id=769>

² https://uit.no/utdanning/kvalitetssystem#innhold_578462

tilretteleggingen av praksis, samt samarbeidet mellom studentene, fakultetet og praksisstedene. Spørsmålene er også formulert med henblikk på å følge opp funn fra fjorårets evaluering av praksis. Ut over dette ble det også tatt inn spørsmål relatert til den pågående koronapandemien.

I 2020 var studentene i praksis fra 2. - 27. november. Evalueringsspørsmålene ble sendt ut elektronisk fra fakultetets administrasjon - til praksisstedene umiddelbart etter at praksisperioden var gjennomført, og til studentene og kontaktlærerne umiddelbart etter gjennomføring av praksisseminaret. Det ble satt en felles svarfrist i begynnelsen av januar 2021, og administrasjonen sendte underveis påminnelser til hver av deltakergruppene for å få inn flest mulige svar. Studenter og kontaktlærere fikk svare anonymt, mens praksisstedene ble bedt om å oppgi praksissted samt navn på kontaktperson.

Spørreskjemaene ble utformet slik at deltakerne kunne gi et svar fra 1-6, hvor 6 var best score. I tillegg var det på flere av spørsmålene mulighet til å gi utdypende fritekstsvar. Evalueringsspørsmålene og svarene fra hver av de tre deltakergruppene er lagt ved i sin helhet, jf. vedlegg 1-3.

Evalueringssvarene er grundig gjennomgått av administrasjonen sammen med avdelingsleder for fjerde avdeling og prodekan for utdanning. Studieutvalget gis i denne sak en oversikt over hovedfunnene, samt forslag til videre oppfølging av disse.

Hovedfunn

Det kom inn svar fra 18 av 18 kontaktlærere. Flere av praksisstedene hadde mer enn én student, og av totalt 89 praksissteder, med til sammen 95 praksisveiledere, var det 70 som besvarte evalueringen. 66 studenter har besvart evalueringen, av totalt 149 studenter som var ute i praksis. 15 studenter gjennomførte praksis hos Jusshjelpa. Svarandelen gir et godt grunnlag for å evaluere høstens praksis. I særdeleshet gir fritektsvarene mye nyttig informasjon. Spesielt studentene gir i stor grad utfyllende tilbakemeldinger som er verdifulle for den videre oppfølgingen og kvalitetsutviklingen av praksisordningen. Hovedfunnene er som følger:

Praksisordningen per se

I all hovedsak er alle deltakergruppene svært fornøyde med praksisordningen, og det fremkommer mange positive og konstruktive tilbakemeldinger både når det gjelder studentenes læringsutbytte, den administrative og faglige tilretteleggingen av praksisperioden, samt samarbeidet mellom studentene, fakultetet og praksisstedene. Det er for eksempel positivt å se at flere av praksisstedene fremhever studentene som dyktige og engasjerte, at også de lærer av å ha studenter i praksis, og at praksisperioden gjerne kunne ha vært lengre enn fire uker. Innenfor flere områder er det dessuten stort samsvar mellom tilbakemeldingene fra de tre deltakergruppene, noe som gjensidig forsterker evalueringssfunnene.

Koronasituasjonen

Flere praksissteder melder om at situasjonen med korona satte noen begrensninger i forhold til den opprinnelige planen for praksisoppholdet. Ut fra en samlet vurdering av svarene fra praksisstedene og studentene synes det likevel som om praksisstedene har vært løsningsorienterte og gjennomgående har klart å tilrettelegge praksis svært godt for studentene.

Informasjon og informasjonsmateriell

Majoriteten av praksisstedene gir full score på informasjonen fra fakultetet. Samtidig mener de aller fleste studentene som har svart på evalueringen at informasjonen fra fakultetet har vært uklar

og til dels motstridende, og mange peker på at det er uheldig at informasjonen kommer i for mange omganger og i flere kanaler (Canvas, reglementer, e-post). Særlig fremheves at det på noen punkter er motstridende informasjon i Canvas og i *Reglement for JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis* (heretter omtalt om praksisreglementet). Både studenter, kontaktlærere og noen av praksisveilederne etterlyser klarere informasjon om krav til og innhold i selve praksismappen. Noen studenter mente det tok for lang tid fra de kontaktet fakultetet til de fikk svar på sine spørsmål. Følgende områder mener studentene kan forbedres i det skriftlige informasjonsmateriellet:

- Informasjonen om innholdet i praksismappen. Det gjelder særlig om disposisjonen skulle være en del av mappen eller leveres separat, da det var ulik informasjon om dette i praksisreglementet og øvrig informasjon som ble sendt ut.
- Informasjonen om praksisseminaret. Flere studenter har gitt tilbakemelding om at de syntes det var uklar og for sen informasjon om dato for og avviklingen av selve praksisseminaret, nærmere bestemt hvor lang presentasjonen skulle være og detaljer rundt innlevering av disposisjonen.
- Sideantall i praksismappen og praksisrapporten.
- Evalueringsskjemaet som studentene ble bedt om å legge ved i rapporten. Det virket som mange anså denne som unødvendig ettersom de også ble bedt om å besvare evalueringsskjemaet som er vedlagt denne saken.
- Mer informasjon for de som gjennomfører sin praksis på Jusshjelpa.

Praksisforberedende undervisning

Studentene ga gode tilbakemeldinger på den praksisforberedende undervisningen. Det er likevel flere som etterspør nærmere utgreiing av hva en rettsosilogisk/rettspolitisk problemstilling er.

Praksisreglementet

Både studenter og kontaktlærere oppgir at noen punkter i praksisreglementet er uklare. Særlig gjelder dette punktene om mappens lengde, de ulike problemstillingens lengde, detaljer knyttet til disposisjonen og gjennomføring for studenter på Jusshjelpa.

Drøfting av rettsosilogiske/rettspolitiske, etiske og metodiske problemstillinger

De fleste studentene svarte at de har hatt positivt utbytte av å identifisere og drøfte rettsosilogiske/ rettspolitiske, etiske og metodiske problemstillinger. Flere peker på at vissheten om at de måtte identifisere slike problemstillinger medførte at de ble mer observante og bevisste på dette i alle sakene de jobbet med i løpet av praksisoppholdet. Også kontaktlærerne synes å mene at studentene har mestret dette og fått godt utbytte av det. Enkelte praksisveiledere påpekte at de selv ikke har inngående kunnskap om disse temaene, og derfor kanskje ikke har kunnet være like hjelpsomme i studentens prosess. Et fåtall studenter har vurdert det slik at de ulike delmålene til mappen, herunder identifikasjon av de ulike problemstillingene, ble et tilleggsprosjekt og et stressmoment i en situasjon hvor man var opptatt av å lære og prestere.

Mappevurdering

Mappevurdering har stort sett fått gode tilbakemeldinger fra studentene, men også her rettes

kritikk mot informasjonen fra fakultetet. Det fremstår som at mappevurdering i seg selv oppfattes som positivt og som en grei evalueringsordning, men at det var utfordrende å finne ut hvordan mappen skulle utformes. Noen mener omfanget av selve praksisrapporten er for lite. For øvrig viser evalueringssvarene at det er ganske stor variasjon i hvor mye studentene selv melder at de har arbeidet med mappen under vegs i praksisoppholdet.

Praksisseminaret

De aller fleste studentene ga svært god tilbakemelding på praksisseminaret, og synes dette var både gøy og lærerikt. Noen få ga tilbakemelding om at det føltes irrelevant å høre om hva andre hadde gjort i sin praksis, men flertallet oppga at de opplevde seminaret som spennende og med godt utbytte. Det ble også rettet noe kritikk mot at det for noen var uklart hvordan den enkelte presentasjonen skulle foregå og/eller at kontaktlærere ga ulik informasjon med hensyn til gjennomføring av seminaret.

Faglig oppfølging

De fleste studentene bekrefter at de har fått god og tilstrekkelig faglig oppfølging fra praksisveileder, og at de var fornøyde med ordningen med en kontaktlærer fra fakultetet. Tre studenter oppga at kontaktlæreren hadde tatt kontakt med dem nokså sent i oppholdet.

Reiseregning

Flere studenter nevner at de syntes det var utfordrende å fylle ut reiseregningen, noe som resulterte i mange henvendelser til fakultetsadministrasjonen om dette.

Økonomi

Noen av praksisplassene mener det bør vurderes om praksisplassen kan få ekstra tilskudd slik at de kan ta studenten med på reiser/rettsmøter utenbys. Som det fremkommer i fakultetets retningslinjer for reisestøtte til studenter³, gir ikke fakultetet slike bidrag. Fakultetet vil vurdere om dette kan formidles tydeligere til praksisstedene.

Vurderinger og forslag til videre oppfølging

Planleggingen og tilretteleggingen av praksis har vært særlig utfordrende dette året. En usikker situasjon med Covid-19 pandemien gjorde at fakultetet lenge måtte vurdere alternativer løsninger, før det faktisk ble besluttet å sende studentene ut i praksis. Dette medførte blant annet at det har vært vanskelig å gi ut eksakt informasjon så tidlig som ønskelig, og at en del informasjon måtte gis under vegs.

Videre var det flere studenter enn normalt som hadde behov for særplass, og smittesituasjonen førte dessuten til at det noen steder i landet ble full nedstenging så sent som dagen før noen av våre studenter hadde avreise til sine praksissteder. Til tross for dette klarte fakultetet å få på plass nye praksissteder der dette var nødvendig, og alle studentene fikk gjennomført sine praksisopphold. Evalueringssvarene viser også at selv om flere praksissteder erfarte at situasjonen med korona satte noen begrensninger, har praksisstedene vært løsningsorienterte og klart å tilrettelegge praksis svært godt for studentene. Alt i alt mener vi derfor det er grunn til å være meget fornøyde med at praksis lot seg gjennomføre for alle studentene, og at evalueringsresultatene er meget gode gitt en krevende og uforutsigbar situasjon både for studentene, praksisstedene og fakultetet.

³ <https://uit.no/regelverk#v-pills-664705>

I all hovedsak svarer alle deltakergruppene at de er svært fornøyde med praksisordningen, og det gis veldig mange gode tilbakemeldinger. Evalueringssvarene viser at læringsmålene virker å bli oppfylt. Det har ikke fremkommet informasjon som krever at det gjøres vesentlige endringer av praksisordningen, men det skal likevel arbeides videre med å ytterligere forbedre noen områder som omtales i det følgende.

Informasjon og informasjonsmateriell

I likhet med i fjor, er informasjonen om praksis det hovedområdet som skiller seg ut, og som også må ha fokus i det videre arbeidet. Arbeid med informasjon er krevende, og det er ikke til å unngå at det er *mye* informasjon som må gis til de ulike gruppene, og der ikke all informasjon kan gis samtidig. Det er også verdt å merke seg at mens mange studenter mener informasjonen er for dårlig, for spredt og for uklar, er det også studenter som gir tilbakemelding om at informasjonen er meget god.

Praksisstedene er gjennomgående svært fornøyd med informasjonen de får fra fakultetet, og noen fremholder at fakultetet kanskje må oppfordre studentene til å lese særlig praksisreglementet mer grundig da mye av det de spør om fremgår der. Administrasjonen opplever også å få mange spørsmål om forhold som er beskrevet i den informasjon som er gjort tilgjengelig for studentene. Flere kontaktlærere mener informasjonen om kravene til praksismappen var uklar. Det må imidlertid her påpekes at det arrangeres et eget informasjonsmøte for kontaktlærerne, i tillegg til at de har tilgang på studentens informasjonsmateriell, praksisreglement, og egne retningslinjer for kontaktlærere.

Likevel ser vi at det innenfor noen punkter ikke er tilstrekkelig samsvar mellom praksisreglementet og øvrig informasjon. Dette medførte at det måtte legges ut noen oppklarende meldinger i Canvas, og at det totalt ble mange beskjeder for studentene å forholde seg til. Med bakgrunn i dette vil følgende områder justeres og forbedres i forkant av neste praksisperiode:

- Tidsplan skal utarbeides hvert år, og legges ut i Canvas tidlig om våren for studenter som skal ut i praksis etterfølgende høst. Datoer for praksisperioden og øvrige frister relatert til praksis skal fremgå av denne, inklusive frist for levering av praksismappen og tentativ dato for det etterfølgende praksisseminaret. Tidsplan for 2021 ble lagt ut allerede tidlig februar.
- All informasjon om praksis for studenter skal ligge i en egen modul i rommet for fjerde avdeling i Canvas. Informasjon skal foreligge mest mulig samlet og i god tid før praksis.
- Informasjonen til studentene kan oppsummeres i en type sjekkliste som sorteres i kategoriene «Det du trenger å vite før praksisoppholdet», «Det du trenger å vite mens du er ute i praksis», «Det du trenger å vite etter praksisoppholdet».
- Alt av informasjonsskriv og malen for praksismappen skal i løpet av våren 2021 grundig gjennomgå, justeres med tanke på uklarheter og utformes i presist samsvar med praksisreglementet.
- En oversikt over «ofte stilte spørsmål» med svar skal utarbeides og legges ut i Canvas.
- En beskrivelse av hvordan føre reiseregning skal legges ut i Canvas.

- På bakgrunn av erfaringene som nå er gjort, utarbeides et skriv til kontaktlærerne med tips og ideer til gode måter å gjennomføre praksisseminaret. Skrevet legges ut i Pedagogisk ressursbank.

Praksisreglementet

Praksisreglementet skal forbedres slik at uklårheter fjernes. Hovedendringene foreslås som følger (jf. vedlegg 4):

- § 5-1 justeres slik at det ikke lenger står at disposisjonen over presentasjonen studentene skal holde på praksisseminaret skal være en del av praksismappen.
- § 5-7 blir 5-5
- § 5-8 blir til § 5-7 og får et nytt første ledd. Her vil det angis når praksisseminaret skal avholdes og når og til hvem disposisjonen over den presentasjonen studentene skal holde på praksisseminaret skal leveres.
- Det legges til en ny § 5-8 hvor det tydeliggjøres hvordan praksis skal gjennomføres for studenter som er på Jusshjelpe.
- § 6-1 første ledd justeres med hensyn til evaluering av praksisplassen. Det må presiseres at studentene evaluerer praksisstedet i et eget skjema, og at de i tillegg evaluerer praksisordningen i et nettskjema de får tilsendt fra fakultetet.
- § 7-1 endres for å klargjøre hvem som godkjenner hva og hvordan.

Praksisforberedende undervisning

Den praksisforberedende undervisningen krever ikke særlige endringer, men det vil tas inn en eksempel-mappe som fjerdeavdelingsleder identifiserer fra årets besvarelser. Dette som oppfølging av tilbakemeldingene fra studentene om at den største utfordringen har vært å vite hvordan mappen skal se ut ved innlevering, herunder hva som skal med og lengden på de ulike delene. En slik eksempelmappe skal også bidra til å gi en nærmere beskrivelse av hva en retts sosiologisk/rettspolitisk problemstilling kan være. Dette skal studentene riktig nok ha tilstrekkelig kunnskap om å selv kunne identifisere, men eksempelmappen vil kunne gi hjelp på veien. Oppsummering av funnene fra siste års evaluering av praksis, skal også inngå i den praksisforberedende undervisningen (se mer nedenfor).

Øvrig

I 2021 er det forventet at så mange som 170-180 studenter skal ut i praksis. Dette er høyere antall enn hva som har vært tilfellet de siste fem årene. Arbeidet med å finne tilstrekkelig antall praksisplasser som fyller fakultetets kvalitetskrav, samt oppfølgingen av studentene og praksisstedene både før, underveis og etter praksisoppholdet er ressurskrevende. Noen studenter har i år gitt tilbakemelding om at det kan ta tid å få svar på spørsmål. Videreutviklingen av praksisreglement, informasjon og informasjonsmateriell vil formodentlig bidra til at særlig studentene har mindre behov for oppfølging. Fakultetet vil likevel nøye vurdere om det er behov for å øke ressursene til den administrative oppfølgingen av studentene og praksisstedene, særlig i de periodene hvor behovet synes størst.

I arbeidet med å finne praksisplasser er det også aktuelt å følge opp anbefalingen fra noen av årets praksissteder om at praksissteder hvor det er aktuelt bør oppfordres til å ha mer enn én student, da dette ble erfart som svært nyttig både for studentene selv og praksisveilederen.

Noen kontaktlærer mener det er ønskelig med større uttelling for å være kontaktlærer. Det er også fremmet forslag om at fakultetet arrangerer et kort møte i zoom for studentene om lag en uke før fristen for innlevering av praksismappen om de spørsmål de måtte ha til særlig det rent praktiske. Med hensyn til det første er normeringen av kontaktlærers arbeid grundig vurdert i forbindelse med endringen av praksisordningene. Det foreligger ikke omstendigheter som per i dag gir grunnlag for å vurdere dette på ny. Med hensyn til det andre vurderes dette behovet tilfredsstillende dekket av praksisforberedende undervisning, kontaktlærers arbeid, samt den alminnelige tilgjengeligheten av avdelingsleder og administrasjon.

Oppsummering

I all hovedsak svarer alle deltakergruppene at de er svært fornøyde med praksisordningen, og det gis veldig mange gode tilbakemeldinger. Evalueringssvarene også i år indikerer at siktemålene med den nye praksisordningen i meget stor grad er oppfylt - både med henblikk på mer refleksjon, erfaringsdeling og kommunikasjon, engasjement og samarbeid – som samlet sett gir et bedre læringsutbytte enn i tidligere ordning. Det er ikke fremkommet noe i denne evalueringen som gir grunnlag for å gjøre vesentlige endringer av praksisordningen, men enkelte områder vil bli justert og forbedret med bakgrunn i evalueringresultatene.

I etterkant av Studieutvalgets behandling av denne saken vil en oppsummering av evalueringen og hvordan denne er fulgt opp formidles til praksisstedene, kontaktlærerne og studentene. For studentene skal det lages et eget punkt i modulen om praksis med tittel Evaluering av praksis, og oppsummering av funnene skal legges der. Oppsummering av funnene skal dessuten tas inn i den praksisforberedende undervisningen for neste studentkull som skal ut i praksis. I modulen om praksis skal det også tydeliggjøres for studentene formålet og forholdet mellom evalueringen av praksis (som studentene gjør anonymt i nettskjema), og deres evaluering av praksisstedene. På bakgrunn av kontinuitet og de funn som er gjort i årets evaluering, vurderes det som hensiktsmessig å i utgangspunktet videreføre de samme spørsmålene i evalueringen som skal gjøres i forbindelse med praksisperioden høsten 2021. Spørsmålene relatert til korona må imidlertid ses nærmere an. I tillegg må det nærmere vurderes om det i det løpende kvalitetsarbeidet fremkommer ytterligere forhold det er formålstjenlig å innta.

Kristine H. Korsnes
prodekan for utdanning

Hege Skarsfjord
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandlere: Sunniva Solheim Alvestad og Astrid Røer Bjerke, Seksjon for forskning, utdanning og formidling

Vedlegg:

1. *Evalueringssvar fra studenter 2020*
2. *Evalueringssvar fra praksissteder 2020*
3. *Evalueringssvar fra kontaktlærere 2020*
4. *Forslag til endringer i Reglement for JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis*